

Jiggfiske-skolan

av Berra Mårdh och Niklas Larsson

Berra med jiggfångad abborre på 1,640 kg.

Modernt jiggfiske

Under senare år har det hänt ganska mycket på jiggfiskefronten här i Sverige. Influenser från andra delar av Europa har spridit sig upp till oss och nya sätt att fiska jiggen på har uppdagats. Med dessa har även en hel del ny utrustning kommit. Men jiggen tillhör egentligen ett av de äldsta beten som finns. Olika former av hårijggar har använts i urminnes tider vid speciellt havsfiske. Men det var först efter andra världskriget som jiggen började bli en allmän syn i amerikanska betesboxar. Den användes mest till bassfisket och spred sig snabbt. Det var även vid denna tid som lättspinnutrustningen utvecklades och det kan kanske vara en förklaring till varför den fick sitt genombrott just då. Några årtionden senare så hade dessa beten letat sig över Atlanten och till oss i Sverige. Vid det här laget ansågs jiggen som ett topp bete för inte bara bass utan också

musky, walley, öring och lax med flera andra arter. Här i Sverige blev det främst jiggar av olika siliconmaterial som slog igenom. Många var tveksamma till dessa beten först. Men den har med tiden fått en given plats i betesboxen.

Vad är en jigg?

Jiggen är egentligen en uppåtvänd krok med ett tungt kompakt huvud av till exempel bly och på kroken sitter det en jiggkropp. Formen på huvudet finns i alla möjliga utföranden men det allra vanligaste är det klotformade. Kroppen kan bestå av hår, fjädrar eller plastmaterial. Jiggkropparna finns i oändligt många färger och former och storlekar. De vanligaste typerna på jiggkroppar är curly tails, twin tails och shads. Curly tail är de jiggar som endast har en svans. Riktiga klassiker i abborrsammanhang och brukar fungera fint när fiskarna är lite tröga. Twin tails liknar curlytails i

formen men har två svansar istället för en. Man kan tycka att två svansar borde ge dubbelt så mycket retning i jämförelse med en. Men tyvärr är det inte så enkelt. Dessa jiggar används mest till gös och abborre men har även många gäddor på sitt samvete. Shads är de jiggar som ser ut som fiskar. Har tidigare använts mest till gädda, men på senare år har de även blivit populära för abborre och gös. En del shad jiggar har en sådan form på kroppen som gör att hela jiggen får en wobblande rörelse. Denna rörelse brukar vara extra förförlig för rovfisk. Med tiden har det även kommit andra sätt att tackla jiggkropparna på. Allt från flytande huvuden till olika varianter med vanliga enkelkrokar. Gemensamt med alla dessa är att man får ha en vikt en bit upp på lina för att kunna kasta dessa och fiska effektivt. Vikten kan vara allt från några blyhagel till en kastdopp i olika vikter och sjunkhastigheter.

Hur jiggfiskar man?

Vanligast sättet att fiska jiggen på är att låta den studsa fram över botten. Efter nedslaget låter du jiggen sjunka ner tills den når botten. Ofta hugger fisken jiggen när den sjunker, därför är det viktigt att ha lina spänd. Slå över bygel på rullen direkt när den når ytan. Om du fiskar över riktigt stora djup kan man låta jiggen sjunka med öppenbygeln tills man tror att den är ett par meter över botten för att sedan slå över bygel och

Marknadens bästa Spinner Bait – 10 st över kilot samma dag!

Guidernas favoritjiggar.

sedan låta den sjunka sista biten med spänd lina. När jiggen når botten ser man detta på lina. Nu ska du fiska hem den genom att veva upp den en liten bit för att sedan låta jiggen sjunka tillbaka till botten. Ofta gör man lite små knyck samtidigt som man vevar för att få lite variation. Man ska genom detta försöka hämma en skadad fisk som försöker fly men inte riktigt orkar. Hur långa varje "skutt" ska vara och hur fort man ska ta

vad som är fisk. Stumma flätade linor är nästan ett måste för ett lyckat jiggfiske. En bra vana att lägga till sig är att alltid titta på lina och topp för att eventuellt se hugg som man inte känner. Jag brukar hålla spöet i en lätt uppåt vinklad lutning för bästa kontakt samt lättare kunna göra blixtsnabba mothugg. På senare år har det kommit specialspön med glasfiber-toppas för att ännu lättare kunna registrera allt som händer med betet.

Ronny Andén med fin gös. Gösar älskar jiggar.

hem variera beroende på bland annat på vattentemperatur och lufttryck. Desto varmare det är desto fortare brukar man kunna ta hem betet. Jag brukar oftast ta två, tre snabba vevtag för att sedan låta jiggen sjunka tillbaka. Men variation brukar vara nyckeln till framgång. Ibland ska man bara släppa fram jiggen genom botten slamm. Huggen kan vara blyxt snabba och det kan ibland vara svårt att känna skillnad på vad som är botten och

Andra tekniker

Ett annat sätt att fiska jiggar är att fiska dem i mellanvattnet på ungefär samma sätt som man fiskar en wobbler. Denna teknik bedrivs mycket nere i Rügenområdet med stor framgång och har många stora gäddor på sitt samvete. Du låter jiggen sjunka ner till det önskade fiskedjupet med spänd lina för att sedan starta inspinningen. Glöm inte att göra spinnstopp emellanåt och variera hastigheten. Detta är den teknik som också mest lämpar sig för fiske efter havsöring och regnbåge. Det finns många andra sätt att ta hem betet på och det är endast din egen fantasi som sätter stop.

Utrustning

För att kunna fiska dina jiggar på ett så optimalt sätt som möjligt rekommendera vi ett 7-9 fots spö med känslig topp och med bra ryggrad för att kunna kroka fisken

lätt. Många använder sig av UL-spön till sitt jiggfiske. Men dessa spön är inte optimala. Dels saknar de ofta ryggraden för att kunna nita fast försiktig fisk. Samt att de ofta inte förmedlar huggen lika bra. Till detta har man en liten till medelstor haspelrulle med flätlina på. Flätlina är det enda rätta för jiggfiske och bör ligga mellan 0,08 till 0,20 mm för jiggfiske efter abborre, gädda, gös och öring. Visst kommer du även få fisk på nylonlina men du kommer missa många fler hugg och en hel del av dem kommer du i lycklig ovisshet aldrig veta att du haft. Tafs borde vara ett självklart val i alla vatten som innehåller gädda förutom till de allra minsta jiggar på ett par centimeter. Men de vanliga grova ståltafsarna har negativ effekt på vanliga jiggars gång. Självklart fungerar dessa bra till riktad fiske efter gädda med stora jiggar. Men vid fiske efter abborre och speciellt vid tafskygga fiskar som öring och gös gör de mer skada än nytta. Därför har det tagits fram tunna mjuka tafsar av wolfram som inte skrämmar fisken eller påverkar jiggens gång och står emot vassa gäddtänder. För att öka din chans att få fisk finns det också speciella lyktoljor som man kan stryka på betet för att öka attraktionskraften. Dessa har visat sig vara riktigt framgångsrika under bland annat gösfiske.

Tight lines! Berra & Niklas

Niklas med en fin abborre fångad på Softy Yummi.